

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos poszt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többesrői hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Magyar egyház.

Debreczen, márczius 4.

Megindító leírását közli egy füzetben György Endre annak a küzdelemnek, melyet az óhitű magyar keresztények a 60-as évek óta folytattak, hogy az alkotmányos korszak segítségével nemzeti egyházszervezet jöjjön létre.

A leírás egy lelkes apostol: Farkas Lajos tollából való, kit a hajduság óhitű elöljáróikká tettek ez ügyben s a ki hívságos vállalkozásának, meg nem értett törekvéseinek, nem méltányolt buzgalmának hosszú golyota-utját e keserves memoriálában örökölte meg. Nem jutott célhoz, meg se bírta azt közelíteni, el is csüggedt véle s a reménytelenség vitte sirba; de az ügyet megfőllebbezte a jövőhöz egy jobb viszonyok közt élő nemzedékhez: hátha annak több érzéke lesz az óhitű magyar egyház és nemzeti liturgia nagy jelentősége iránt.

György Endre az apostol írásos hagyatékát illetékes fórum elé vélte terjeszteni, midőn a tud. akadémiának mutatta be egy felolvasás kapcsán, melyben hatalmas történelmi szemmel és publicisztai elmevel foglalta össze az egyház ritusok és oltárnyelvek keletkezésének múltját, a római szentszék határozatait róluk, a magyarországi fejlődésre vonatkozó adatokat, régi és újabb törvényeket, s mindezt az óhitű magyarság mai viszonyaira politikailag applikálja. Melyekben átgondolt és életbe vágóbb kérdést nem vittek évek óta az akadémia elé.

De alig van bizonyítóbb példa e testület meddőségére és a közérdeklődéstől elszigetelt voltára, mint az a tény, hogy György Endre e tanulmányt ott csak az akadémia falainak adhatta elő, hatást rájuk persze nem tett s a közvélemény róla tudomást nem vett. Az óhitű magyarok ügyének György Endre lett volna 2-ik Farkas Lajos, ha megnyugszik az akadémia eme fogékonyságában, vagy elbusul miatta, és elmulasztja oda vinni, a hova ily elsőrendű politikai problema való: a sajtónyilvánosság elé.

Igen örvendünk, hogy Farkas Lajos emlékiratát és saját emlékezetre méltó tanulmányát, melyet maga szerényen csak tájékoztatónak nevez, brosür formájában megjelentette. Most a sajtó dolga, hogy ez alkalomból a magyar nemzeti problémára annyira fontos ügyet mentül szélesebb körökbe elvigye és számára érdeklődést, buzgalmat, akarni tudó közvéleményt tartson éberen.

Kétszázéret meghalad fajrokonaink

számára, kik a görög egyesült vagy a görög nem egyesült egyházban születvén, a templomi ritus utján veszendőknek indultak a nemzeti kultúra számára. E számnak nagyobb felét ez a veszély csak részben érheti, mert a hajdu és biharmegyei óhitű magyarokat a nyelvterület eléggé megvédelmezi. De ha elgondoljuk, hogy ezek a liturgia nyelve gyanánt szerb vagy oláh nyelvel kénytelenek itélik, hogy a protestantizmusba áttérés köztük tényleg kezdetét vette: ebből fogalmat kapunk a többi 150—160 ezer magyar helyzetéről, kik a más ajku orthodox világban kisebb szigeteket képeznek s a liturgia idegen volta elől nincs hova menekülniök.

Hányan vesztek el e réven a magyarság számára, s hányan olvadnak át nyelvével is a hitrokonok egyetemébe, ha a magyar politika nem teremt nekik egyházi intézményt, melyben magyarságukat megőrizhetik.

Ez a magyar óhitű egyház s annak keleti és nyugoti ágazata. A keleti magyar egyházat az apostoli korona fölállíthatná közvetlenül, apostoli jogainál fogva, külön magyar metropolitán püspökség alatt, saját egyházi önkormányzattal ruházva föl azt. A nyugoti magyar egyház fölállításához a szentszék jóváhagyása szükséges, mert a görög szertartásu egyesültek a pápa főhatósága alatt állanak.

De aligha tévedünk, hogy a Vatikán jóakarátának megszerzésére a mai nemzetközi helyzet igen alkalmas.

XIII. Leó pápa az ezeréves ünnephez szebben nem járulhatna, mint azzal a brévével, mely a magyar nyelvet a nem latin szertartásu magyar katolikusok területén az oltárnyelvek sorába emeli.

Megadta ő a kedvezményt nemrég a horvátoknak is, hogy katolikus templomaikban az ó-szláv nyelvet használhassák,

A mi kérésünk ezzel analog, az egyház szempontjából pedig értékesebb.

A horvát nemzeti egyház koncepciója arra czélzott, hogy az orosz orthodoxia a nyugoti egyház közelébe edesgessék s a nagy schizmatikus szakadás a két egyház egyesítésével véget érjen. De a szent atya tapasztalni kénytelen, hogy ez a probléma kivihetetlen: Oroszország nemcsak nem közeledik, sőt offenzíve támadta meg a nyugoti egyházat Bolgárország trónján.

Ellenben a magyar egyházi szervezet birna a terjeszkedés képességével saját fajrokonaink körében, igen sokat visszahódíthatna a nyugotnak, kiket a

keleti egyház már-már elmerített. Viszont: ha megtagadja a szent szék ezt a szervezetet, a római egyház könnyen elveszithet 180.000 lelket, kik részint a liturgikus, részint a társadalmi idioma miatt való elszigeteltségükből egyfelől a protestantizmusba, más felől a schizmába kénytelenek átolvadni.

Ajánljuk e fontos kérdést az egész közvélemény, különösen a kormány, parlament, főpapság és sajtó lelkes szere-
tetébe.

B. P.

A pápa a millenniumon. Egy fővárosi lap szerint Bánffy miniszterelnök jegyzékben felkérte a pápát, hogy képviseltesse magát a millenniumon. Ezt a hirt felhivatalosan megczafolják s kijelentik, hogy ebből egy szó sem igaz. Bánffy megbizta Vaszary hercegprímást hogy az ügyet intézze el.

A bünvádi eljárásról szóló törvényjavaslat. A bünvádi eljárásról szóló javaslat a jövő hét folyamán kerül a Ház asztalára. Ha a parlamenti viszonyok megengedik, a javaslat még a jelen ülésszakban törvénynyé válhatik.

KÜLFÖLD.

Az osztrák pénzügyminiszter a kiegyezésről. Az osztrák pénzügyi költségvetés tárgyalása alkalmával Bilin s ky osztrák pénzügyminiszter a kiegyezésre vonatkozólag meg jegyzi, hogy e fontos kérdést az igazság és a monarchia egyöntetőségének szempontjából kell mérlegelni. A miniszter három álláspontot ismer a kérdésben. Az osztrák parlament s az osztrák kormány természetesen, Ausztra érdekeit tartják szem előtt, de ennek daczára méltányolni kell a magyar kormány és a magyar törvényhozás álláspontját is, a mely természetesen a magyar érdeket védelmezi első sorban. Mindkét álláspont felett áll azonban a harmadik, a melyet a monarchia közös állami és közgazdasági érdekei szabnak meg. — Az összerdek kellő megóvása a miniszter szerint óriási fontossággal bír és ezért beszéde végén felkérte a Házat, hogy engedjen időt a kormánynak, a míg az oly alapot talál, a melynek keretében a különböző érdekek kielégítést találhatnak.

Az olaszok Masehahban. Az olaszok Masehahban újabb vereségeket szenvedtek. Az ellenséget hadiállásban támadták meg, de oly szerencsétlenül, hogy az egész vonalon visszaverettek. A veszteségről még nem érkeztek jelentések. A római lapok Baratieri tábornokot erősen megtámadják, a miért katonáit biztos vereségbe vitte. A római lapok külön kiadásban jelentek meg s fejtegetik, hogy Baratieri tábornok támadása érthetetlen. — A harcban résztvevő olasz csapatok számát 15.000-re becsülik. Baldizera tábornok holnap Masehahba érkezik. Az 1872-diki korosztálybelieket behívják.

Kancellárválság a szemhatáron. Parlamenti körökben az a hír van elterjedve, hogy Hohenlohe herceg kancellár nem sokára megvált állásától. A tengerészeti hivatal főnöke, W er d e r báró mindenáron gyarapítani akarja a hajóhadat, Hohenlohe herceg pedig tudni sem akar róla. Ezzel kapcsolatban nagy feltűnést kelt G u g e n b e r g e r kormánytanácsosnak az a beszéde, melyet egy hannoverai lakomán mondott és melyvel elárulta, hogy nyomban a tengerészeti költségvetés letárgyalása után élénk agitáció fog megindulni a flottagyarapítás érdekében. A tengerészeti hivatal 200 millió márkát fog kérni e célra és mint-hogy, Hohenlohe herceg ezt ellenezni fogja, ennél fogva valószínűleg kancellárválság lesz. A parlamentben jövő héten erre vonatkozó interpellációt szándékoznak a kormányhoz intézni.

Indirect uton.

Irtá: **Gondy Károly.**

II.

(Bokréta ünnepély.)

A nagy Széchenyi, a haza legelső nap-számosa, úgy tartotta helyesnek, ha abból a sokat szereplő 24 órából nyolcz órát töltsék munkára, nyolczat mulatságra, nyolczat pedig alvásra.

Hát kérem ez a három felvonásos életrend nem is megvetendő, sőt ennek általános érvényesítése képezi a gőczpontját ennek a sok rendű strikeolásnak, mely minden kasztnál jelenleg napirenden van.

A hivatalnok magasabb fizetési osztályba és az államtól teljesen fedezett, rangjához illő lakásba vágyik; a kőműves nagyobb heti bért követel és lehető legelőszőbb lakásban kénytelen meghuzódni.

A hivatalnokok egész elkülönített város részt keresnek lakó-celnek, míg a kőművesek beérik a Homok- és csapó kerti vityiőkkel. Itt a homokba csapva, mint a vakondok, olcsón lakhatnak, de meg olcsóbban koplalhatnak is.

Az állam újra be akarja hozni a dél-

utáni munkát, hogy a hivatalnok ne fecsérelje munká erejét a mellékeresettel, a privat hivatalok ellenben kurtára szabják az időt a részvényesek contoijára, mert örüljön a lusta magánzó, ha még valaki dolgozik érte jó pénzért is.

Ez sok követelés mellett azonban erősen tartja magát a motto: Egy fizetésért 8 órán túl ne dolgozzunk — másnak.

Ahoz, hogy valaki a 24 órát úgy ki-czirkalmozva, határsértés nélkül, okosan felhasználni tudja, nagy uri mód kívántatik. Azt hiszem Széchenyinek sem állott mindég módjában, ki karddal, tollal, védte hazáját és lábra állította tudományos osztályát.

A kőműves például 12 óráig dolgozik. E közben az egy órai pihenőben eszik, iszik, pipál, káromkodik, veszekedik, alszik; szereti az ik-es igéket. Este, míg a homokba ér és megvacsorál, ismét két órát mulaszt, de nem mulat. Ez már eddig 15 óra. Ha most mindjárt lefekszik és 8 órát alszik, akkor éppen egy óra marad a felkelés és elindulásra a 24 órából. Ugyan honnan venne 8 órát magának a mulatságra?! Lehet-e azon csodálkozni, ha egyszer a hétben leröjja Széchezyi emlékének hálját, a hogy a nagy urak evenkint egyszer írtik Széchenyi billikomát?

A mindennapi kenyér keresetre többnyire minden nappali időnk van lekötve; ha pedig nem dolgozunk, honnan, miből teljék hét mulatságra? Ur a szó teljes értelmében csak az lehet, ki pénz és idő felett egyaránt rendelkezik.

A kőművesnek nyáron csak szombat este van pénze. Ilyenkor az időt a költésre a nyugalomból lopja és vasárnap felőle jól beszélhet a papja, ki az oltári szentséget minden nap magához kapja. Télen mindennap szombatja; de mit ér, ha csak üres ünnep szombatja?! Ily dermesztő időben csak hosszú kontóra szekundál és mint a dugóbogár, a burkolat alatt szundikál.

Azon kőműves pedig, ki télen az aszfalton és nyáron a nyitott fiakkeren sétálhat; ki soha sem dolgozik, csak egyre vállalkozik, az az más vállára támaszkodik. annak egész más az állapotja: bármikor a kalendárium

fekete betűjét vörösnek látja, kivált ha az asszonyra simul a férj kabátja.

És a multság, a minutára kiszabott szórakozás oly annyira szükséges? Kinek hogy. Például ha én nappali foglalkozásom után este két órát irok, két órát zenélek vagy olvasok és hat órát alszom, az nekem nem oly fárasztó, mintha négy óráig iszom, hat óráig tánczolk vagy kártyázom, és semmit sem alszom.

De hova jutna a világ elzárkózottan? matinée soirée, concert, felolvasás, batyubál és bálbatyu nélkül? Hát drága filléreinket csak úgy czimtelenül oda lökjük a jótékony-ság oltárára? Hogy elfelejtjük oly bamar a száz forintot, melyet utóvégre a családtól meg-vontunk? Ah az nem lehet!

Tombola nélkül hogy tomboljuk ki magunkat, (fillér estély nélkül hogy gyülnének a szászok? Hát mulatni kell magunknak, és áldozni egyuttal másoknak, ez így van rendén. A kereskedő is keressen, hogy az is adakozhasson. Száz kézen foregjon az adomány és minden kéz gyarapítani fogja azt, mielőtt az rendeltetési helyére jut. A ki pedig a bálban nem találja magát, az küldje be directe a kvótáját.

A család, kinek egy bál mondjuk 200 frtba kerül, ha directe 30 frtot ad, bizonyosan megspórol 170 frtot, de az nagyobb összeg indirekte azok számára van, kik abból újra adakoznak.

Elkerülhetetlen ünnepély a kőműveseknél a „bokréta ünnepély”. Szép szokás, csak az a kár, hogy egyszer esik ez-izendően. Ilyenkor ki tesz mugaért az értelmes pallér, transpa-rentbe csapja a város kitűnőségeit; a kőműveseket pedig megkendőzik emlékeztetőül! mennyire elnáthasodnak a czugos munkában. Nagy állami épületeknél ezen ünnepélyt rendszeren ősz felé tartják, midőn a pásztortűz fénye jobban festi és kellemesebben érinti a szolonna sütő-kört. De tessék ily ünnepélyt csikorgó télen, február közepén egy kőművesnek rendezni, még pedig u y, hogy a czeleb-rítások mind egy szálíg összejöjjenek!

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Kossuth és a szabadságharcz a tót népköltészetben.

— A „Debreczen” eredeti tárczaja. —

A manapság napi renden levő nemzetiség izgatások közepette jól esik arra gondolni, hogy a magyar földön élő nemzetiségek között vannak ám hazafias és gondolkodó elemek is, kik hívek ugyan nyelvükhöz, de ép oly hívek chez az anyaföldhöz is, mely egyforma szeretettel táplálja keblén különböző nyelven beszélő gyermekeit.

A felvidék magyar hazaszeretettel áthatott tótjairól szólók ezuttal, kiknek népköltés-zete — a legbelsőbb érzések e közvetlen megnyilatkozása — szebbnél-szebbmagyar hazafias szellemű nótával dicsekedhetik, élénk bizonyosságul annak, hogy a görbe tartomány lakóinak szívében egyenes érzés is lakozik.

Egy tót népdalt hallottam nemrégiben, sem írni, sem olvasni nem tudó, romlatlan kedélyű tót cselédem szájából. Megragadta figyelmemet a Kossu'h neve s megkérdeztem: mit dalol? Meglepetve és meghatottan hallgattam aztán végig az alantabb közlendő versezetet, melynek szövege a magyar szabadságharczról szól s a következőleg hangzik:

Kossuth aj Görgey
To sza dvaja páni
Od v.chodu szlnka
Vojnu zapocsali.

Kety hu zapocsali
Na boha volali:
Pomozs Bozse, pomozs
Nasom bojovani.

Pomozs Bozse, pomozs,
Aj jauna Mariá,
Zse bi nye zhinula
Uhorszka krajina

Kety hu zapocsali
Szlnyjecsko szv'e'yilo,
A kety hu dokonali,
Hnyegy sza zamracisilo.

Hevenyészett magyar fordítása a következő:

Kossuth meg Görgey,
Ők valanak ketten,
A kik háborura
Kelének keleten.

A mikor megkezdtek
Istenhez fordultak
Segisd Isten, segisd
A mi háborunkat.

Segits Isten, segits
S ádott szüz Mária,
Óh el ne veszzen
Magyarok hazája.

A mikor megkezdtek,
Hajnal fnye derült;
Mikor bevégezték:
A nap elsötétült.

A szabadságharczról még több hasonló daluk van a tótoknak; s ugyanezt a themát kesergi a következő kis verszak is:

Uhorszka krajina
Precso szí zhinula?

Preto zse szon mreha
Kommedantov mala

Magyarul:

Magyarok hazája
Miért leve véged?
Mert pártosak voltak
A gonosz vezérek.

Egy másik dal még érzékenyebb hurokat penget s ez már Lengyelország felett is kesereg, még pedig nem minden keserű humor nélkül.

Roztrhali Pols ku,
Chceli aj Uh-rszka u,
Ale sza nyedáme,
Dokial pesztyemáme.

Magyarul:

Lengyelhont széttépték.
Most a magyart szeretnék
De ebből nem esznek,
Mig ökleink lesznek.

A történelmi igazságokkal ugyan nem nagyon vetnek számot, különösen a fentebbi dalok, de mint a tót népköltészetnek minden valószínűség szerint nyomban a szabadságharcz után sarjad termékei reánk kétségtelen becscsel bírnak; mert élénk világot vetnek a tót népnek az elnyomatás korszakában táplált ér-zületére.

Maga a dallam pedig bánatos és mélabus, mint a tót dalok legnagyobb része, mintha bele volna öntve minden panasz és keserűség, amit a derék, hazafias tót testvéreink velünk együtt szenvedtek abban a szomorú időszakban.

Dr. Benedek János.

Ily ünnepélynek vagy 80 szembetűnőség volt tanuja Horváth János vállalkozó különben csendes otthonában, hol a kalendarium szerint, aurora bíbor bajnala Juliánára derengett és még mi több, előestéje éppen ssombaton esett.

Mielőtt azonban az estély érdemleges leírásához fognék, egy pár ószinte szavam volna a sajtó képviselőihez.

Uram! magyarázzák meg nekem, miért oly tartózkodó a pennájuk sokszor, midőn éppenséggel nincsen mitől féni, miért fogják oly kurtára Pegazus kurtá szarát, midőn oly pompásan járhatná el akár a csárdást? Az ünnepélyről csak röviden jeleztek, hogy csók esattant... kopasztottak kappant; száz forintot fizetett érte... a miért nagy taps kísérte, hogy a menyecske nem szabadkozott, midőn az egyetemnek hasznát hozott, megdicsérte e tettéért a „Pesti Napló“... Hely! Kovács kezében veszedelmes a kova-tapló!

De hogy »ki« volt, azt szépen elhallgatták, talán a miért magokat a paradicsomból kizárták? Én tehát szorosán sort tartok, ha mindjárt csak „tisztelbeli“ vagyok; Ujságró nem ex offo, csak amolyan ex ovo... Debreczen“ halvány írójja... ha fog, nem minden ironia. Mäskor mily nagyra vannak vele, mikor a batyubál kitünőségekkel van tele; a főispántól kezdve a referáda meg sem áll, míg a végén nem csattan: Stáhl.

Ott voltak — (ugy-e ugy kezdik?) — igen ott voltak: Dégenfeld József gróf a főispán, Bergerné, Simonffy Imre kir. tanácsos és főpolgármester, Jóna Dániel mulakatos és műmameluk, Kuczik Gábor, a hus-conserve és konzervatív gazda oszlopa és veje, Kovács Mihály az est fénypontja, Berger Jenő Bergerné vállalkozó férje, Biczó városi vállalkozó és műépítész, kezdő mameluk, végre a mameluk avató bizottság több tagja, kiknek az lesz a nehéz feladatuk, magát a házi gazdát felavatni táborukba és alóla kiránani a semlegesség gyékényét.

E kitünőségek csak elég szembetűnök, kivált ha ugy »en couple«, mint couplet-ben összeillesztjük.

Eleg az hozzá, Horváth februárban ülte meg Nagyszombatját és az fényesen sikerült. Ismétlésekbe nem bocsátkozom; e fényes névsorral csupán a sajtó összhangzó csókferádáját kívántam kiegészíteni. Többet nem is akarok megjegyezni, mert minden megjegyzésem dióhéjban van itt öszszeszerítva.

A »Pesti Napló« felhívta ugyan e nevezetes csók-eseményre Wlassics miniszter figyelmét, azt azonban feleslegesnek tartom ott, hol a főispán praesidiál — pres d'ideál. — Majd lesz erre jótékony folytatás, ne féljen minket a »Pesti Nagy apó!«...

Mielőtt retrográd irányban ciksem végére sietnék, ki kell jelentenem, hogy a részvénycsók nominális érteke ugyan száz forintban declaráltatott, de a kereskedő kezében az legalább 200 igérvényben publikáltatott; mert mint mondják, legalább is 200 csók esattant egy végtében és így egy csók érteke csak egy k o r o n á r a calando redukálendő.

Ha egy apró száka vagy moszat uszik egy pohár bor tetejében — azért nem veszem például a vizet, hogy kitartóbbak legyünk a megfigyelésben — azt tapasztaljuk, hogy az addig oscillál, míg a pohár szélén mozdulatlanul meg nem áll. A folyó is bármily sebes, mégis a partja vonzza a rajta uszó holt tárgyakat; sőt a Tisza oly hamis, hogy még azt is partra veti, mi beléje sem esett, mint T.-Dadánál történt.

Hát még a halak benne mit mivelnek? A kisebbik mindig kirántottja a nagyobb berántónak. Epp ugy a társadalomban sem vagyunk biztosak, mikor, melyik perczen terem itt mellettünk az elnyeléssel fenyegető nagyszájú harcra. Minden nap van példa rá, mint olvad belé a kisebb ingóság a nagy ingatlanba, mint dolgozik a hasas dob, hogy házunkból is kilök, kidob.

Miért is nem maradunk a szárazon, midőn napunk oly szépen süt a szerencse egén?!

Nem vagyunk kénytelenek az árral uszni, ha nem vetjük magunkat a folyóba. — Hadd maradjon a nagy ur a maga cseresznye tájja mellett; hadd egye magostól.

Teljesen független ur nincsen a világon; azt is jól tudjuk, hogy mindenki csak szolgál, de nem rabszolga, és mindenkor ur a maga házában.

Horváth ur! Ha én önnek vagyok, meghívom öszszes személyzetemet, mely e szigorú télen eleget nélkülözött, és amugy magyarosan megvédegelem öket. — Én maradok a legnagyobb kitünőség azok között, kik engem ily magas polczra segítettek. Én maradok tornya annak a templomnak, melybe a szegény kőműves nép hitét és reményét egész telire elzalogosította. — Mindég többet ér az Isten áldása, mint a főispán mis-mása!

Gondolja meg, hogy a bokrétafáról kapott örömkendőbe a szegény ember még könyeit is törli, ha a nyomor hidege megveszti szívet!...

A munkás osztály és vezetője ne házházza az üres kegyét; legjobb, ha tudományába horgonyt vet. — A tudomány a szerencse mértéke; a kegynek nincsen semmi érteke.

Mindenben legjobb az egyenes út!

Irodalom és művészet.

A két Dumasról. Duplane gróf a minap felolvasást tartott Dumas legutolsó vigjátékáról az »Elveszett apa«-ról, ez alkalommal néhány érdekes anekdotát említett fel a két Dumas életéből. Dumas pére és fia tudvalegleg baráti viszonyban állottak egymáshoz. Azonban mégis megtörtént, hogy differenciák merültek fel közöttük. Az apa tulságosan leder volt. Így például egyszer Orleans herceghez volt hivatalos, a hol karöltve jelent meg egy olyan nővel, a kiről tudva volt a társaságban, hogy az chansonette énekesnő. Másnap a herceg megjelent Dumasnál és szemrehányásokat tett neki azért, hogy olyan nővel jelent meg nála, a ki nem törvényes felesége. Kijelentette neki, hogy máskor csak egyedül, vagy törvényes nejjével jelenhet meg a házában. »Ha így van — felelő Dumas — ezen könnyen lehet segítenie és ötven éves kora daczára feleségül vette a tizenhét éves énekesnőt, a kitől természetesen nemsokára elvált. A milyen könnyelmű volt szerelem dolgában, éppen ugy a pénz kérdésében is és naponkint szegénytelen és kínos jelenetei voltak a hitelezőivel. Dumas Fils, a ki valamivel komolyabb volt, sokszor szemére hányta atyjának könnyelműségét, öszszeczivakodtak s a fiu több ízben elhagyta atyja házát, de mindanyiszor visszatért, valahányszor megtudta, hogy apjánál jó — borjupecsenye van ebédre. Egyszer az öszszezördülés igen heves volt; a fiu ugy lehordta apját, mint valami gyermeket; erre az öreg is goromba lett, a fiu ismét elhagyta az apját és sehogy sem lehetett többé arra venni, hogy visszatérjen atyjához. Hogy atyját megjavítsa, az »Elveszett fiu«-című darab ellentétéül megírta az »Elveszett apa« című darabját. — De ebben a művében is megőrizte a veleszületett tapintatosságát, amennyiben apjának csinyjeit epizódokul említi csak, míg a darab tartalmának a lényegét apjának szeretetreméltó tulajdonságaival töltötte meg.

Petőfi iróasztala. Érdekes Petőfi-émlék van a komorosi Monszparth-család birtokában egy nagyon szép kivitelű, de régi formájú iróasztal ez, melyen Petőfi Sándor Koltón legszébb verseit írta. Az iróasztalt Teleky Sándor gróf ajándékozta Petőfinak, a kinek azonban rendes szállása nem lévén, öcsöce Petőfi István őrizetére bizta azt, — a ki Csákon a Geiszt-családnál kasznár volt. Petőfi István hagyatékát az árvaszék annak idején elárvereztette s az árverésen vette meg az érdekes

iróasztalt Monszparth Gyula, az ő hivatali utóda. Az iróasztal valódiságát a Geiszt-család is igazolja.

Dobsa Lajos öröme. A régi irói garda egyik kimagasló alakja Dobsa Lajos, évek óta visszavonulva él Biharvármegye keleti részének egyik zugában, egy csendes kis oláh faluban, Kosgyánban. Eggedül családjának, egyetlen kis leányának élve. A veterán író a napokban öröm érte: szíve boldogsága, Margit leánya menyasszony lett. Az eljegyzésről a következő értesítést kaptuk: Báró Nyáry Sándor, gömörmegei nagybirtokos, cs. és kir. kapitány és neje sz. Borbély Pauline, fia László, eljegyezte D o b s a Lajos biharmegyei nagybirtokos és neje, sz. Géczy Gizella leányát, Margitot.

Márczius tizenötödike megünneplői. A Kolozsvárt megjelenő »Történelmi Lapok« 1892—95 évekről feljegyezte, hogy hany városban és községben rendeztek idáig márczius 15-iki ünnepélyeket? Öszszesen rendeztek kétszázhuszonnyolcz községben és városban. Ezen kívül még 86 város vagy nagyközség van, a melyen a szabadság napját még nem ünnepelelték meg. A kolozsvári márcz. 15-iki bizottság pedig most ezeknek a községeknek hazafias intézőihez is megkeresést intéz, a melyben fölkéri öket, hogy a márczius 15-iki eszméket megőrkítő szobor javára rendezzenek ünnepeket. A »Történelmi Lapok« legújabb száma is erre buzdítja a közönséget s állandó bizottságok szervezésére szólítja a híveket.

Színház és zene.

Egy katona története. E g r y Kálmán, a debreczeni közönség régi kedvence második felléptéül ezt a régi szentimentális darabot választotta, hogy tehetségét újabb oldalról mutassa be a publikumnak. Es vez alakítása is dicséretére válik E g r y n e k, mert játéka nem hagyott semmi kívánni valót maga után. R e n o János minden fájdalmát kifejezte, az érzelmek tolmácsolására, hullámlására, szépen csengő és könnyen hajlítható hangjával. Az erősebb drámai kitöréseknél sem hagyta cserben ereje, sikerült minden esetben a legnagyobb drámai erőt feltételező jelenetei, csupán hangját fokozni nem volt képes, a mi megboosátható, ha tudjuk, hogy neki arra másnap szüksége van mint népszinmű énekesnek. Sokat tapsolta a közönség Egryt és meg is érdemelte. Kitűnő előadást produkált K. S z e r e m y Gizella (Madeline) és P ü s p ö k y Imre (Chamboran Péter). Jók voltak C s e r n y Berta, L u b r i n c z Julia, R ó z s a h e g y i. H e v e s i és S á n d o r, a két szerepét soha nem tudó tunya színész, az este botránnyosan játszott s a leghatásosabb jeleneteket komikussá tették folytonos hebegésükkel. Jó volna megleckéztetni az urakat. Közönség közepes számmal volt jelen a jól rendezett előadáson.

Sport.

Halifax gyászban. Minthogy semmisen tart örökké, a jég is hűtlen lett az ő barátaihoz, a kik egész télen oly szenvedélyesen ragaszkodtak hozzá. A jégnek vége, Halifax gyászba borult. Oda a jégpálya régi vidámsága, pezsgő eleven élete. Ma már hangtalan, pusztaság az a hely, legfeljebb egy vándor varju, ha oda téved, de annak sincs ott maradása. Így lesz most már a jövő télig, ha csak Szibéria felől föl nem kerekedik valami borzongós, csontig ható fagyos szélvész... De inkább olvadjon el a jég, a szibériai hideget nem kívánja már Halifax legszenvedélyesebb híve sem. A korcsolya térről eltávoztak a munkások, az ajtót pedig bezárták.

Ujdonságok. MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11-12 óráig.

Csütörtökön)

Kedden)

Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap) 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt) 9-12 óráig.

A debreceni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskedelmi akadémiá palotájában

Márczius 6. A Csokonai-kör felolvasó estélye

Márczius 8. Czigány-bál a „Korona” disztériumban.

Márczius 15. 48-49-iki honvédel-egylet táncestélye a „Korona” disztériumban.

Márczius 31. Városi-bála „Biksz” disztériumban

Sz. Dávid Istvánnál zene-estély: Vasárnap Veres Tóni, kedden Rácz Károly és pénteken Magyar testvérek.

* **Lukács Ödön temetése.** A kiváló férfi tehát már pihen a sír ölében. — Temetése tegnap délután ment végbe Nyiregyházán nagy ünnepélyességgel a közönség óriási részvétele mellett. A gyászszertartáson megjelent a felső-szabolcsi egyházmegye lelkészi kara teljes számban, papi ornatusban, a sárospataki főiskola tanárok 8 tagú küldöttséggel képviselte magát, melyet Mitrovics Gyula pataki ev. ref. theologiai tanár, megválasztott debreceni lelkész vezetett. Szabolcsvármegye törvényhatósága Kállay András főispán vezetésével, Nyiregyháza város képviselőtestülete Bencs László polgármesterrel élén, a nyiregyházai róm. kath. és g. kath. egyház, a nyiregyházai ag. ev. egyház Bartholomidesz János lelkész vezetésével, a megyei és városi tisztikar teljes számban, a város intelligenciája és az óriási közönség. A háznál föltiszteletű Kiss Áron püspök ur mondott megható imát, mely alatt nem maradt egy szem könnyezetlenül. A templomban Nagy Máthe Albert egyházmegyei főjegyző, kis-létai lelkész mondott predikációt, hol oly nagy volt a szorongás, hogy többen elájultak, pedig a résztvevő közönség nagyobb része nem tudott bejutni a templomba. — Innen a temetési menet a vasuti állomás mellett levő temetőhöz vonult. A sírnál Mikó János Szabolcsvármegye kiváló alispánja mondott emlékbeszédet az elhunyt felett és vett bucsut legkedvesebb barátjától a törvényhatóság nevében. Gyönyörű beszéde könnyekig meghatott mindenkit, mert felidézte mindenkiben a kiváló férfi érdemeit és így annál fájóbban esett az az út, mely ő utána a magyar református egyházban maradt. — Majd még Rácz Kálmán az elhunyt esperes segéd lelkésze mondott bucsúját és aztán a temetési szertartás véget ért. Lukács Ödön ravatalát óriási mennyiségű koszorúk fűdték, a melyek közül különösen szépek vol-

tak az országgyűlési függetlenségi és 48-as párté, a felső-szabolcsi egyházmegyéé, az összes nyiregyházi egyházaké, Kállay András főispáné, Mikó János alispáné Gencsi Albert országgyűlési képviselő, az Egyházmegye világi elnöké, a család és nagyszámu rokonságé stb. Az igazak emlékezete áldott.

Blaha Lujza fogadtatása. Blaha Lujza báró Splényiné, a nemzet büvös hangú csalóánya, esütörtökön délután három órakor érkezik Debreczenbe, hogy itt négy estére terjedő bucsu vendégszerzésre megkezdje. Városzerte olyan óriási nagy az érdeklődés a kitűnő művésznő megérkezése és szereplése iránt, hogy a vendégszerzésre már eddig is számos jegyet elvittek és az összes előadásokra már minden helyet előjegyeztek. A városi közönség, egyes társulatok és egyesületek máris megtették az előkészületeket, hogy minél fényesebb fogadtatásban részesüljön a legelső magyar művésznő. — A debreczeni írók, hírlapírók és művészek körének választmánya ma, szerdán délután négy órakor a kollegium kistancstermében gyűlést fog tartani, melynek egyedüli tárgyát azon teendő megbeszélése képezi, hogy mi módon fogadják Blahánét. Mint megteszük, a gyűlés propositiója többek közt az is lesz, hogy Blahánét a kör választmánya megérkezése alkalmával testületileg fogadják. Az üdvözlő beszédet dr. Bartha Béla előli, a kör nevében tartaná, míg dr. Nagy Zsigmond alelnök a kör tagjainak díszes csokrát szintén üdvözlő beszéd kíséretében nyújtja át. A gyűlés — értesülésünk szerint — az is megbeszélés tárgyát képezi, hogy nagyon helyes volna, ha a művésznő a város öté fogatán hozhatná be. Maga a fogadtatás olyan imponánsnak ígérkezik, a mely páratlan lesz a maga nemében.

* **Küldöttségek tisztelgése Kiss Áronnál.** Föltiszteletű Kiss Áron püspök urat, abból az alkalomból, hogy a tegnapi nap folyamán Nyiregyházán tartózkodott, hogy részt vegyen boldog emlékü Lukács Ödön temetésén, az ott levő küldöttségek fölkeresték és tiszteltek nála. Tegnapi délelőtt folyamán a nyiregyházai lutheránus egyház Bartholomidesz János lelkész vezetésével, a sárospataki főiskola tanári kara Mitrovics Gyula theologiai tanár és megválasztott debreceni lelkész vezetésével, a felső-szabolcsi egyházmegye lelkészi karának küldöttsége és Nyiregyháza város küldöttsége élén Bencs László polgármesterrel tiszteltek Kiss Áron püspök urnál.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter — mint a hivatalos lap mai száma közli — Gredinár Manó esendőrőrmestert a debreceni járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

* **A debreczeni nők és Blaha Lujza.** A debreczeni nők abból az alkalomból, hogy Blaha Lujza asszony a szinpadtól bucsut vesz, le akarják róni a nagy művésznő iránt érzett hálájukat. A midőn Debreczen egész társadalmá megmozdult, hogy Blaháné titlét ünnepé, a Muzsa ünnepévé varázsolják, a debreczeni nők is mozgalmat indítottak, hogy büvös hangú csalóányunk előtt felejtethetetlen maradjon Debreczen és annak közönsége. — Mint legbiztosabb forrásból értesülünk ugyanis, társadalmunk legelőkelőbb hölgyei körében gyűjtés indult meg, a melyből a debreczeni nők nevében egy díszes ezüstlantot fognak a művésznőnek készíttetni, rajta megfelelő felirattal. Azután elhatározták, hogy első fellépte alkalmával virágessóval fogják fogadni és emlékére ünnepi verset szótosztani a színházban.

Vachot Sándoré. Az egy oly híres költőnek Vachot Sándornak neje, Csapó Mária mint már megirtuk meghalt. Vachot Sándorné Budapesten született 1832-ben előkelő család-

ból, melynek szalonjában a negyvenes évek író világa sűrűn megfordult, köztük Petőfi Sándor is. Zavartalan és boldog volt Vachoték családi élete néhány éven át, mígnem a szabadságharc után egy szomorú incidens örökre megsemmisítette. Sárosi Gyula, az Arany Trombita szerzője, a kit akkor halálra kerestek, bujdoklásában Vachot Sándornál keresett menedéket. A költő üldözött költőtársa előtt nem zárhatott ajtót, de lovagiassága vesztét okozta, mert Sárosit lakásán elfogták s börtönbe hurcolták vele együtt. Vachot Sándorné kétségbeesett erőfeszítést tett, hogy férjét kiszabadítsa, nagy befolyású férfiak tettek lépéseket érdekében, de mire a fogoly ajtaja megnyílt, elméjét elhomályosította a rabság. Többé meg sem gyógyult, 1861-ben meghalt Budán, az örültek házában. Vachot Sándorné, a ki kis gyermekeivel a legnagyobb nyomorban volt, hős lélek erejével tűrte az egymásután rázúduló csapásokat. Kézimunkával és irodalmi munkával bereste meg családjá kenyerét. Vachot Sándorné több kötetre való emlékirata nagyon kecses, sok érdekeset mond a negyvenes évek kiváló alakjairól és számos kedves történetet Kossutról, Petőfiről, Cakórol, Vörösmartyról, Deákról. Élete utolsó éveit Zalamegyében töltötte fia, Vachot Károly házában, hol szerető gondban részesült. Itt is halt meg. Temetése ma van Gyulakesziben.

* **Vizsgálat a szegényházban.** Ma délelőtt Simonyi Imre polgármester és Vecsey Imre tanácsnok vezetése alatt a városi szegényügyi bizottság több tagja tartott vizsgálatot a szegényházban.

* **A tanári körből.** A debreczeni tanári kör f. hó 7-én, szombaton tartja márczius havi rendes gyűlését az ev. ref. kollegium kis gyűlés termében. Folyó ügyeken kívül tárgyal fog szolgálni Sinka Sándor ev. ref. főgymnasiunai tanár felolvasása az érettségi vizsgálat és a fömentések aktuális kérdéséről. A gyűlésre ez uton is föl hívja a kortagok szives figyelmét az elnökség.

* **Magyar divat.** A debreczeni főiskolai ifjusághoz ma érkezett meg a budapesti egyetemi ifjak felhívása, hogy csatlakozzanak a magyar ruha viélése ügyében megindított mozgalomhoz. A föl szólítás egyttal azt is mondja, hogy igyekezzenek a főiskolák oda-hatni, hogy a magyar ruhából diákegyruhát csináljanak s az ifjuság így minden ünnepi alkalommal magyar ruhában jelenjék meg.

* **Hittanszaki önképző társulat „Közönlöny”-e.** A debreceni hittanszaki önképző társulat huszonhat év óta fennálló lapjának, a „Közönlöny”-nek január-februári száma a következő tartalommal jelent meg, „A második félév kezdetén», Juhász Lászlótól. — „Ezer év», Sáfány Lajostól. — „Az ó-heber irodalom nagy alakjai», dr. Bartók Jenőtől. — „Nébo», Veress Istvántól. — „A heber irodalom jellemző tulajdonságai», Kuthy Zoltóttól. — „Vegyes közlemények». A lap szerkesztői Sáfány Lajos és Veress István 4. th-ok.

* **Utcák elnevezése.** Az utcák új elnevezése és az új házszámok tárgyában kiküldött bizottság ismét hozzáfogott a nagy munkához Vecsey Imre tanácsnok elnökléte alatt s pénteken este folytatni fogja a tegnapi felbeszékelt tanácskozást. Az ügyet a márcziusi közgyűlésre teljesen elő akarják készíteni. A javaslat szerint a város sorszámmal jelölt hat kerületre, illetőleg a következő elnevezésű városrészekre osztatik. I. Csapó v. r. II. Péterfia v. r. III. Hunyadi v. r. (a mai Hatvan-utcai v. r.) IV. Ferencz-József v. r. (a mai piacz-utcai v. r.) V. Sz-Anna v. r. (a mai varga-utcai v. r.) VI. Kossuth v. r. (a volt czepléd-utcai v. r.) — Nevezetesebb utca és tér elnevezések lesznek: Csapó-utca közepén levő kis tér. Bereg, Veres és a két Szappanos-utca összejelzésénél Vigkedvü-tér (Vigkedvü Mihály főbírórol). Bathori-utca, Csapó-utca folytatása a Csicsogóg, mely Deák Ferencz-térnek fog nevezeteni. Kis-péterfia lesz Kazinczy-utca. A gözmalom előtti ut István nádor utja. Darabos Kályn-utca. Kis-mester a Fűvészert-utcaig Csokonai-utca, az utca d-rekán levő tér Hajó-utca torkolatánál: Dobozy-tér, azontul Kölcsey-

utca. Nagy-Hatvanból lesz Hunyadi-utca, míg Kis-Hatvan egyszerűen Hatvan-utca nevet tartja meg. A mostani Csokonai-utca Vörösmarttyval cseréli föl nevét. A nagytemplom előtt és mögött eső tér Szabadság-tér, Piac-utca a Buiszter-házig Ferencz-József-ut, — Nagyuj-utczából lesz József főherceg-utca, Kisuj-utczából Simonffy Sámuel főbíróról Simonffy-utca, Kádas-utczából Török Bálint-utca. A nyugoti-sort Honvéd-utczára, Kis-Várad-utczát Jókai-utczára keresztelik. Nagyvárad-utca a zsidó templomtól lefelé egyszerűen Várad-utczának nevezetik. A Sz.-Anna-utca végén eső tér a honalapi-óról Árpád-tér nevet kap.

* **Csokonai körből.** A Csokonai-kör penteki felolvasó ülésére vettük a következő meghívót: Meghívó a Csokonai-kör 1896. március 6-án d. u. órákor a collégium disztermében tartandó felolvasó-ülésére. Tárgysorozat: 1. A Stourdzsa hercegek magyarországi eredetéről. Irta és felolvassa: Komlóssy Arthur. 2. Szalmaláng. Irta és felolvassa: Dr. Tüdős János. 3. Árpád siri álma. Irta: G. Kovács Gyula. Szavalja: Nagy Kálmán. 4. Hiven mind a sirig. Beszély, irta: Örvényi Ottó, felolvassa: Mándoky Béla. A kör tagjai és hozzártartozók állandó jegyeiket használhatják; a kik azt netalán elvesztették volna, Tóth Béla pénztárnok grógyosztárában új tagsági jegyet kaphatnak. Ugyanott, valamint a felolvasás estéjén a pénztárnál mindazok, kik a körnek nem tagja, 20 kros belépti-jegyet válthatnak. A következő ülés 1896. március hó 20-án lesz, amikor is Dr. Gulyás István és Szűts Jenő fognak felolvasást tartani. Debreczen, 1896. évi február hó 29-én. A Csokonai-kör elnöksége.

* **Molató tisztikar.** E cím alatt lapunk tegnapi számában közölt újdonságba sajtóhiba eszuszott be, a mennyiben a tisztikar f. hó 7-én, nem mint közölve volt 8-án, tartja meg evenként szokásos mulatságát az „Arany Bika”, disztermében.

* **Nem engedélyezett névváltoztatás.** Z a k r i s z t i á n Janos az „Adria” biztosító társulat helybeli képviselőségénél alkalmazott szolgál az iránt folyamodott a belügyminiszterhez, hogy nevét „Krisztián”-ra változtassa. A belügyminiszter a városi hatósághoz ma érkezett leiratában azt válaszolja, hogy nem tartja indokoltnak folyamodó azon kerelmét, hogy nevét idegen hangzású névre megváltoztassa, miért is kerelmével elutasítja.

* **Ünnepély a főiskolában.** A főiskolai énekkar a magyar irodalmi önképző társulat közreműködésével néhai boldog emlékeztető Nagy József, Vecsei-Bruckner és Magyar-Kegyes alapítók emlékeztetére a főiskolai énekkarban március 5-én évfordulati ünnepélyt tart, melynek műsorozata a következő: I. szakasz: 1. Gyászének. Lindpaintnertől. 2. Megnyitó beszéd felügyelő tanár, n. Balogh Ferencz úrtól s a Nagy József, Vecsey—Bruckner és Magyar—Kegyes alapítványokból jutalmazottak megnevezése. 3. Régi magyar dalok vegyes karra, Káldy Gyulától: a) A gályarabok éneke; b) R á k ó c z y kesergője, előadja a vegyes kar. 4. A kápolna, Beckertől. 5. Komoly szavalt. Bagaméry Károly 2 é. th.-tól. 6. Szegény Margit. Langertől. 7. Magyar népdalok. Vegyes kara, Zsasskovszkytól, előadja a vegyes kar. II. szakasz: 8. Óh mint reszket... Boglertől. 9. Felolvasás Fél Boldizsár 2. é. jh.-tól 10. Népdalok. Lányi Ernőtől 11. Vigszavalt. Maklári Páp Ernő 1 é. th.-tól. 12. Dalünnepen. Thern K. Kezdeté pontban délután 4 órákor. A terem 1/2 kor fog kinyitítani E műsorozat egyszersmind belépti-jegyül is szolgál. Másra át nem ruházható.

* **A sertés forgalom jelen állása.** A sertéseknek Magyarországból való kivitelére nézve érvényes feltételekről az érdekelt gazda közönség tájékoztatást szerezhet megyékben a főszolgabíróknál, alispáni hivatalnál az egyes marharakodó állomásokon a vasuti állomás főnökénél és a vasuti szakértő állat orvosnál és Debreczenben a mezőrendőri kapitányságnál. Ezen felül ily felvilágosítások akár szóbeli vagy távirati kérelemre a földmivelésügyi minisztériumban is mindenkor kaphatók. Debreczenből és területéről a sertések egész Ausztria területére való bevitele tilos azonban a sertések Bécsbe a Productiv Gesellschaft des Wiener Fleischselcher című szövetséghez, valamint Zeigler József és Karlik Alajos bécsi hentesek vágó hidjaira bevihetők, azonban külön kérvények alapján a földmivelésügyi miniszternél esetről esetre külön engedélyek adása iránt is közben jár egészséges szállítmányoknak a bécsi szent-márxai szabad vásárra bocsátása ügyében. A budapest ferencvárosi vasuti állomás petroleum rakodójára azonnali levágásra szánt sertéseket csak zár alatt levő közlegekből lehet szállítani. Győrbe csak oly sertéseket lehet szállítani, melyek 10 napon át járványmentes közönségben állottak, ha ezt a közlegi előjáróság a marhalevélen igazolja és az illetékes ker. állami állatorvos ezeket a sertéseket a rakáskor egészségesekeknek találja. Kobányára a sertések bevitele egyelőre tilos. r.

* **Macska nyelv.** Gárniernek, a híres amerikai természettudósnak, a ki a majmok beszédjének tanulmányozásával lett ismertté világszerte, méltó társa akad Marvin Clarok tanár személyében, a ki a macska nyelvét tette tanulmánya tárgyává, s már annyira haladt, hogy a macska nyelv egyes tájszólasánál tart. Szerinte a macska nyelv nagyon hasonlít a kínaihoz. Eppen oly lágy, oly szeliden folyó (!) s oly módosulásokra képes. Clark professzor szerint az éjszakai szerelmes macska-nyávogás csak a laikus fülenek egyforma, voltaképen végtelen skalájú szerelmi érzemény nyilatkozik meg benne a nyávogás vékonyabb vagy vastagabb volta, rövidsége vagy elnyújtása szerint.

* **A magyar általános köszvénybánya részvénytársulat** jöhrnevéű bányáin kívül sajószent-péteri bányatelepeit is teljes üzembe hozta, mi által azon helyzetbe jutott, hogy a szénszállítás tekintetében a legnagyobb igényeket is kielégítheti. Legközelebb, mint értesülünk, egy harmadik bányát is fog megnyitni.

* **Hoff János maláta kivonat.** Több mint 1000 civzil és katonai orvos, ezek között az orvosi tudomány legelőkelőbb kapacitásai, elméleti itélet és gyakorlati tapasztalat által igazolja, mily meglepő eredményűek a Hoff János-féle maláta-gyártmányok. Így a több száz közül csak egyet említnék meg: cs. és k. tanácsos és tanár dr. Sporer M. Abbazia ki ugymond a Hoff-féle maláta kivonatgyógytápszerket egy betegnél alkalmaztam Egy 35 éves ember, a tüdővész és vérköhhögés kezdetén, olyan gyenge és elsoványodott volt, hogy mihamarabbi halálát várták. Miután a legnagyobb folyamok és az éjjeli izzadságoknak elejét vettem, a Hoff János-féle maláta kivonatok nyújtásához folyamodtam és a betegségben a szerencsés fordulat gyorsan észlelhető volt; erőteljesebb lett és a meliszorulások és hideglelés elmúlt. A Hoff János-féle maláta egészségi csokoládéval egyszerre használhattam a Hoff-féle maláta kivonatot és ez is érvényre juttatta erőit és orvosi erejét, miután a beteg most már lábadozósnak tekinthető.

Táviratok,

Országgyűlés.

(Távirati tudósításunk)

Budapest, márcz. 4.

Ülés kezdete d. e. 10 órákor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Molnár Antal, Balogh Géza, Josipovich Géza.

Kormány részéről jelen vannak: Bánffy

Dezső, Wlassics Gyula, Daniel Ernő, Lukács László.

Az indemnity tárgyalását ma folytatták a képviselőházban.

Először Szapáry Gyula gróf szól az indemnityhoz és sajnálatát fejezte ki a felett, hogy a kormány közeledni sem akar a különböző pártok egyesítésének eszméjéhez. — Hosszu és sajnos tapasztalata folytán meggyőződött arról, hogy ez a kormány nem akarja a választások tisztaságát, nem függetleníti magát illetéktelen befolyásoktól, nem akarja belátni azt a súlyos anyagi válságot, mely elé ez a kormány sodorta az országot, tehát ennek a kormánynak az indemnitást nem szavazza meg, hanem határozottan visszautasítja azt, mert egy csepp bizalommal sem viseltetik a kormány iránt. (Általános helyeslés, tetszés és taps balfelől.)

Vajaitván beszélt ezután és kijelentette, hogy az indemnitást szintén nem fogadja el.

Kapocsffy Jenő az Ugron-párt megbízásából jelentette ki ezután, hogy sem ő sem pártja nem fogadják el az indemnity törvényjavaslatot, mert a stomfai és giráltyi erőszakos, törvénytelen választások, a zágrábi botrányok az ellenzékben mind megerősítették a kormány elleni bizalmatlanságot.

Lukács László pénzügyminiszter védekezett még az ellenzék vádjai ellen s ezután következett a szavazás.

A többség az indemnitást megszavazta. Folytatták ezután a kereskedelmi tárca részletes költségvetésének tárgyalását.

Sporzon Ernő és Zichy Jenő gróf az ipar fejlesztését sürgetik és számtalan hiányra hívják fel a miniszter figyelmét.

Daniel válaszában megígéri, hogy a hiányokra kiterjeszti figyelmét.

Kossuth Ferencz rövid felszólalásában magyar konzulátusokat követel.

Majd az államvasutak tételénél Várady Károly szólalt föl.

A holnapi napirend megállapítása után még Boda Vilmos interpellált.

Ülés vége d. u. 2 órákor.

Paulay Edéné gyásza.

Budapest, márcz. 4. (A Debreczen ered. táv.) Paulay Edénét, a nemzeti színház volt igazgatójának özvegyét súlyos csapás érte, Kisfia Bándi, az özvegynek reménysége ma hosszú kínos szenvedés után elhunyt.

Olaszok Afrikában.

Budapest, márcz. 4. (A Debr. ered. táv.) Barattieri tábornok az afrikai olasz csapatok parancsnoka márczius elsején megtámadta a soai hadsereget három hadosztályaival. Az ütközet részletei mindaddig nem juttottak napfényre, azért, mert az afrikai távirathálózatokat összefogták. Csak ma szivargott az ki, hogy olaszok az ütközetben 8000 embert veszítettek. Az eset híre Olaszországban óriási izgatottságot keltett. A közvélemény elítéli Barattieri tábornokot, különösen azért, mert ez tudta hogy Baldissera tábornok csapataival közeledik és ő valami vitéz tettét akorván véghez vinni rárontott Menelikre, mielőtt új csapaterősítésekre várt volna. Mások avval mentik ki a tábornokot hogy a semmitsem sejtő ellenéget megakartá lelni és így remélt győzelmet

Ezredévi kiállításunk.

A londoni millenniumi bizottság. A Maison-house-ban Londonban a héten volt a londoni millenniumi bizottság megalakulása a Lord Mayor elnökelete alatt. A bizottság tagjai nevében chevalier Princes de Hernald, az osztrák-magyar főkonzulátus vezetője üdvözölte az elnököt, aki lelkes szavakban dicsőítette a magyar nemzetet, ismertette a nemzeti ünnepet s kijelentette, hogy a bizottság hivatása Londonban és egész Angliában mindent elkövetni, hogy az angolokat Magyarország nagy ünnepének meglátogatására serkentse. Ezután elnökké nagy lelkesedéssel a Lord-Mayort választották, titkárrá pedig Lonis Felbermann honfőtársunkat, a londoni „Life” szerkesztőjét. A bizottság tagjai lettek: Stockinger Ferencz főkonzul, Princes de Hernald helyettes konzul, Weisz Sámuel a Magyar egyesület elnöke, Ebonez József, Felbermann Lajos, Weisz H. Vinateo Leo, Duka Fodor, Pilischer J. Jarmay Gusztáv, Butler Dundas, Vogel A. L. Kern W. Mijatovich H. szerb főkonzul, Emin Effendi török főkonzul, továbbá fáz Svodny a South Easton vasut vezérigazgatója, mr. Sire a francia észak-i vasutak londoni igazgatója mr. P. DeFrance a belga államvasutak londoni képviselője, Pollák H. a londoni külföldi hírlapírók egyesületének elnöke, Diósy Arthur, mr. Boyd Carpenter, és a Book and Sons és Messos Gaze cégek főnöke. A bizottság legközelebbi ülését márczius 9-én tartja a Maison-house-ban.

A szász hadügyminiszter a kiállításon. Von der Planitz tábornok, szász hadügyminiszter bejelentette a kiállítás igazgatóságának, hogy a magyar ezredéves kiállítást, a mely iránt Drezdában és egész Szászországban nagy az érdeklődés, meg fogja látogatni, s alaposan megnezi. A szász belügyminiszter, akit két magasabb rangú tiszt fog kísérni a megnyitás napjára érkezik Budapestre, s körülbelül 6-ig ott marad.

Bécs város kiállítása. Az ezredéves országos kiállítás történelmi csoportja újabb emléktárgyakkal gazdagodott. Az osztrák fő- és szekváros történelmi muzeumból a napokban szállította Budapestre Seis Ede muzeumi biztos azokat a tárgyakat, melyeket a kiállítás történelmi főcsoportjának szakferfiái a helyszínén kiválasztották. A szállítmány nyolcszáz darabban érkezett meg s miután a m. kir. honvéd ruharaktárban a biztos jelenlétében ki-össomagolták, arról szabályszerűen elismervényt állítottak ki. A Bécs városi emléktárgyak közt van Corvin Mátyás igen értékes paizsa ezimérével ékesítve és nyolcszáz darab más, ugyanezek XI. századbeli magyar paizsok a fegyverek egész sorozata (pánczélszuró, kardok, sisakok stb) valamint teljes magyar vertezetek, zászlók, történelmi becsű olajfestmények közel százezer forint értékben.

Mátyás király gyűrűje. A történelmi kiállítás munkásai közt különös érdeklődésre számíthat az a gyűrű, amelyet Metternich Pál herceg becsátott a kiállítási igazgatóság rendelkezésére. A gyűrű, amely a hagyomány szerint Mátyás királyé volt, historia becsétől eltekintve is nagy értéket képvisel, éppen olyan mint aminők a Corvin-kodexek miniatűrjei közé vannak festve. 1829-ig Nagy Mária-Céllben volt, ahol szűz Máriának Nagy Lajos által adományozott kegyképeként csüngött. A hagyomány szerint Mátyás király levette ujjáról és maga akasztotta a szent képre. 1827-ben, minden szentek éjjelén a mária-celli templom legett, s mivel nem volt pénz a felépítésére, a megmaradt kincseket Bécsben elárverezték. Ekkor került a gyűrű a Metternich-család birtokába. A kincsek elárverezésétől ekkor 21.000 forint gyűlt be s azon a pénzen építették fel újra a mária-celli templomot.

Törvénytörvények.

Pénzen vett anyaság. Titokzatos és szinte hihetetlen esetről beszélnek Hódmezővásárhelyen, a hol, mint levelezőnk írja — a méregkeverő banda leleplezése óta hasonló nagy szenzáció nem volt. Dömötör Gézánál az állami óvó nőképző-intézet igazgatójánál a múlt hónapban vidám keresztelési ünnepet tartottak, — a mi annál boldogabbá tette az apát, mert évek óta élt gyermektelen házasságban. A csecsemőt Tóthfalussy budapesti plebános keresztelte meg nagy ünnepélyességgel, a melyen dr. Tergina Gyula királyi tanfelügyelő is jelen volt. Az „anya” két hétig feküdt a beteg ágyat és mindenki osztozott az ismert köztisztelőben álló család boldogságában a Egyszerre azután furcsa dolgokat kezdtek suttogni az igazgatóék családi örömről. Valaki ugyanis bevádolta Maladi Imrénét a ki nem régen még áldott állapotban volt a mi egyszerre megszűnt — de gyermekéről senki sem tud. A bíróság megidézte Maladinét, aki azt vallotta, hogy gyermeke él, de Dömötör igazgatóéknál van, a kiknek ötven forintért eladta. Így tehát Dömötörék nem a saját gyermeküket jelentették be az anyakönyvvezetőnél, nem a saját gyermeküket kereszteltették a nevékre, hanem idegen, pénzen vett gyermeket. A férj azt állítja, hogy ő mit sem tud a csaiásról, mert felesége mindig hünen szimulálta az „anyaságot” s hogy ő a sajátjának hitte a gyermeket. Maladiné azt vallja, hogy a gyermekvásár Tóth Julianna bábaaszony segítségével jött létre. Az eset rendkívüli feltűnést kelt, annál inkább, mert a Dömötör-család a legintelligensebb osztályhoz tartozik, dr. Tergina Gyula tanfelügyelő Dömötört fel-függesztette állásától és az esetről jelentést tett a kultuszminiszternek.

Családi gyász.

Mártonnak a lába már kikéredkedett a csizmából, bejött hát a vásárra új lábbeli irányában. A csizmadia satora körül vagy egy fél óráig is előlködött, míg végre rászánta magát s bedöcögött az egyikbe.

— Csizma kéne!

Adtak elébe nem egy párt, hanem hatot is, Márton műrtőleg vizsgálgatta őket, az egyik párt oszt lerakta lábai elé.

— Erre alkuszunk.

Azután leült a három lába székre, lerugta a rongyosat s felhuzta az ujat. Ha a sátor hosszabb lett volna, Márton bizonyára hosszú sötét tesz bennük, de mivel rövidségben sany-lódott, hát Márton is rövidre szabta sötétjét.

Meg volt elégedve az eredménnyel, kialakulta az árát, le is lökte a pénzt a majszterné elé. Aztán kibujt az újból és ismét felhuzta a rongyost. Még vissza szolt a majszternek, hogy tiz esztendő múlva majd megint csinálnak vásárt, — s elkulogott.

Bement a pálinkás boltba, ott leült a pudli közelébe, a csizmáját a háta mögé rakta s egy fél meszely törköly hozatott.

Mig a pálinkát csöndesen leeregette a torkán: valami csavargó a háta mögé osontott s elemelte a csizmákat.

Márton mikor a dologra rájött, kicsibe mult, hogy el nem hült a vére.

Hogysne, sulyos csapás volt ez; szegény ember nehezen tud ilyesmit kiheverni.

Ott ógott, mógott egyideig s a boltos tanácsára elment a rendőrséghez panaszt tenni, elmondta töviről hegyére a dolgot.

— Csunyaság, hogy ilyen történik egy városban, fakadt ki végül.

— Milyenek voltak a csizmák? — kérdezték tőle.

Márton megvakarja a fejét s gondolkozott.

Fájin bőru, bosszu száru, de még vasalatlán, — rusza is volt a vágásában, s ha lépett benne az ember, úgy nyikorgott, mint a kenetlen talpiga.

Annak rendi és módja szerint jczyzó-könyvet vettek föl s mikor ez készen volt, odaadták Márton elé, hogy írjon alá.

— Hát ez miről jó? — kérdezte meg-ütöközve a panaszos. Azután eltolta magától a feléje nyújtott tollat.

Nem akarom én írásra vinni a sort, mert, ha becsületes ember lopta el a csizmákat, az ugy is visszahozza, ha pedig nem becsületes, nem használ annak az írás sem.

Mulatságok

Vendéglősök, kávéosok, és pinczerek bálja. Maguk sem hitték a debreczeni vendéglősök, kávéosok és pinczerek báljának a rendezői, hogy ily szép sikerü lesz báljuk. A Margit-fürdő díszterme megtelt díszes hölgyközönséggel s azonkívül sokan jelentek meg a helybeli kereskedők előkelőbbjei közül is a tegnapi lezajlott mulatságon. Ki is tett magáért a fáradságot rendezett, amely sokáig felejthetetlen lesz azok előtt, kik részt vettek azon. A figyelmes rendezőség első sorban is minden megjelent hölgyet gyönyörű virágokréttával és remek kiviteli táncrenddel lepelt meg, melyért a hölgyek nem is maradtak adósok, hanem bájos mosolylyal fizettek érte. Feszitelen jókedv mellett fogtak azután a tánchoz és a Magyaritestvérek zenéje mellett jártak a ropogást egész a hajnali órákig. — A négyeseket 84 pár két kolonnesban táncoltat. Rendezték Kovács Dezső és Dobó Sándor. Vacsora alatt Kovács Dezső, a pinczér egyesület elnöke és Hauer Bertalan alelnök lelkes hangon felköszöntöttekben üdvözölték a megjelent társaságot és mondták köszönetet a szíves pártfogásért. Majd felolvas-ták az aradi és temesvári pinczér egyesületektől érkezett üdvözlő táviratokat, a melyekben a testvéregyesületek melegen üdvözlik mulató kollegáikat. Táviratot kaptak még Róza Lajos-tól Budapestről. Tudósítónknak a jelen volt díszes hölgykoszorúból a következő neveket sikerült feljegyeznie:

A s s z o n y o k : Glück Adolfné, Glück Leopoldné, Hoffmann Sándorné, Kronovitz Ignáczné, Homanovszki Jakabné, Gorove Adolfné, Szőke Sándorné, Kovács Dezsőné, Hauer Bertalanné, Wein F. Vilmosné, Csikes Ferenczné, Rosenfeld Miksané, Fürst Béláné, Kis Imréné, Kiss Adolfné, Klein Józsefné, Klein Ernesztiné, Mozga Andrásné, özv. Adler Sámuelné, Jeczné, Dobó Sándorné, Klein Davidné, Lőrincz Henrikné, Kropf Mórné, Schwartz Leopoldné, Baum Adolfné, Balázs Jánosné, Csermák Henrikné, özv. Fehér Lajosné, Halász Mihályné, Szabó Istvánné, Filipp Károlyné, Vilmos Ferenczné, Silbersteiner Sámuné, Kovács Árpádné, Gede Józsefné, Papp Laura, ifj. Csikes Ferenczné, özv. Rohody Györgyné, Sóvaneg Jánosné es Horváth Elekne Bpest, Ulman Károlyné, Matluk Jánosné, Törő Imréné. stb.

L e á n y o k : Szőke Róza, Weisz Amália, Weisz Laura, Csikes nővérek, Kis Gizella, Adler Mariska, Jenői Kata, Balázs Erzsike, Fehér Rózi, Schneider Erzsébet, Szabó Anna, Szabó Erzsike, Filipp Eleonóra, Morgenstein Teréz, Matluk Hermina, Törő Karolin. stb.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

Néhány lap a multból.

(Folytatás.)

Farkas kivált a többi szárnypróbálgató ifju tehetségek közül, ő volt az iskola általános elismert poétája. Szépen csengő verseit 'da nagy lelkesedéssel fogadta. Ezek a versek nagybárá hazafias tárgyauk voltak. Vörösmarty adott akkor ösztönt, hangulatot az ifjuságnak. A nemzeti történet hőseit vette s szár-

ya ira az ének, ez lelkesített kicsit és nagyot gyaránt.

Farkas is a nemzet hőseit foglalta énekbe. Ezeket a félig szónokias, félig epikus terjedő balladákat olvasta fel Idának. Néha, ritkán egy-egy lyrai vers is előkerült. Félénken, bizonyos áhitattal zendült meg ezekben valami gyöngéd eszményi érzélem, a mit alig lehetett szerelemnek nevezni, mert heve, mélysége hiányzott. Ugy látszott, hogy az ifju költő még küzd a formával s nem tudja megtalálni a kellő hangot. Ida ezekre kevés súlyt helyezett, inkább a hősi, elbeszélő költeményekben látta Farkas költői tehetségét fejlődni.

Vajjon ezekből a hősi versekből remélhetett-e Ida nagy jövőt pártfogoltjának? nem tudjuk. Ezek a versek az asztaliok privát emlékei maradtak.

De egyszer véletlenül egy friss hang jutott el Idához, valami új, szokatlan, szívet gyújtó ábránd, a miről eddig sejtelve sem volt.

Ezt el kell mondanunk, hogy megvilágításuk elbeszélésünk előbbi fejezeteit.

Az akkori magyar társadalom hangadó családait nemes, hazafias lelkesedés hatotta át, bizonyos élénk érdeklődés minden szép és nemes iránt, a mi a haza ügyét előbbre vitte. Hisz azt az óriási haladást, mit a nemzeti fejlődés a negyvenes években tett, csak ebben a minden szépért, jóért lelkesedő nemzeti közszellemből lehet megmagyarázni.

A Mártonfy család egyike volt azoknak, melyek ebben a korban irányadó szerepet játszottak. Híre elterjedt az egész országban, mit nemesak a család előkelő társadalmi állása okozott, hanem az a tevékenység, mit Mártonfy János a közügyek terén kifejtett, s az a magasabb műveltség s az az emelkedett szellem, mi a Mártonfy családot oly vonzóvá s oly népszerűvé tette. Különösen az irodalom iránt való érdeklődés egyik kiváló jellemvonása volt a családnak. Nem hiányzott a házban az irodalom egyetlen jelentékenyebb lapja sem, a mint egy magyar irodalmi mű megjelent, azt a Mártonfy család rendelte meg legelőször. A család széles ismeretsége kiterjedt a főváros irói körére is, s a vendégszerető házban gyakran megfordultak a nevezetesebb írók.

Volt az ismertebb nevű írók közt Mártonfynek egy jóismerőse, ki a régibb irói nemzedékhez tartozott, ki azonban a korral haladva, a fiatal nemzedékkel tartott s az ifju gardának egyik hangadó tagja volt. Ez a jovialis, fiatal kedélyű öreg ur néha felrándult Mártonfyekhez, vagy maga, vagy egy-két népszerű író társával. Ilyenkor ünnep volt a Mártonfy kastélyban s vidám lakoma gyűjtötte össze a vidék ur családait.

Nevezzük a kedélyes öreg urat Várynak. A Mártonfy család ifju nemzedéke csak Váry bácsinak hívta s nagy örömmel fogadta, valahányszor Mártonfy János a fővárosból magával hozta, vagy néha magától is betoppant hozzájuk.

Váry hamar észrevette a Mártonfy-ház ifju versíróját is, kit a szép házi kisasszony gyakran magasztalt előtte s meg-megmutatta neki pártfogoltja irodalmi zsengeit. A jó ur biztatta is Farkast, hogy csak haladjon, mert szép tehetsége van, de igazán inkább csak szép hegedü játékáért kedvelte. Az öreg ur bolondja volt a muzsikának.

Évek multak, míg egyszer egy váratlan eset Farkast egészen más színben mutatta be, mint eddigi kísérletei.

Váry bácsi egy szép napon egész váratlanul toppant be a Mártonfy házba. Egy felvidékre tett irói kirándulásból tért be hozzájuk.

A szokásos üdvözlések s kérdezősködések után Váry bácsi szétnéz s a maga jovialis élénk modorában kérdi:

— Hát a fiuk hol vannak? teringettét! hadd lássam, kinőtt-e már a bajuszuk?

— Azt hiszem, szobájukban vannak, felelt Mártonfyné.

— Hát Farkas öcsém versel-e még? Szép tehetség, mondhatom! Hívják be, kérem, hadd huzza el a nótámat. Pompás gyerek a' lelkem-adta!

— Farkas nincs itthon — szólalt meg most a belépő Bergmann Károly — udvaria-

san köszöntve Váryt, Kálmánnal ment el valahova.

— No majd előkerül. Ida kisasszony feledezett-e föl újra valami szépet nála?

— Oh Váry bácsi, már rég nem volt nálunk, — mondá Ida, azóta Farkas nagyot haladt.

— Bizony innen-onnan már egy éve is lesz, hogy nem voltam itt.

— Mondj kettőt, barátom, nevetett Mártonfy — akkor talán eltalálok.

— Csakugyan, szüretkor mult két éve. Hogy mulik az idő! Hát halad a fiu?

— Minden verse nálam van — felelt Ida bizonyos büszkeséggel. Ha tetszik, behozok néhányat az utóbbiak közül.

— Kérem, kisasszony! Igazán érdeklődöm pártfogoltja iránt.

Ida elsietett. Károly, ki a beszélgetők közepében állott, most olyan gunyosan nézett a távozó leány után, hogy Mártonfy meg nem állhatta szó nélkül s rá szólt bosszusan:

(Folyt köv.)

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 128 sz. Páros bérlet 128 sz.

Csütörtökön, 1896. Márczius 5-én:

Válás után.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson. Fordította: Paulai Ede. (Rendező: Havassy.)

Nyilttér.*

Kiskoru fiam Ferencnek semmiféle hitelműveletéért felelősséget nem vállalok.

Rigó Ferencz.

Sugár Gyula

bir. kiküldött.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget Szerk

Dr. Fáy Márk

orvos-sebész tudor stb.

lakik N.-Várad-utcán 2128/29 sz. alatt (a hol a Corso kávéház van.)

Rendel: délelőtt 8—9 óraig.
délután 2—4 óraig.

226/1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bjiroságnak 2024. 1896 P. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Johan Löw czég részére Steiner Gyula debreczeni lakostól 76 frt tőke, ennek 1895 évi nov. 31 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 33 frt 35 kr. perköltség erejéig 1896 évi január hó 30-án birólag le- és felülfoglalt és 560 frtra becsült bolti árukból álló ingóságok 1896 évi márczius hó 20-án délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és piac-utca 2142 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi febr. hó 28-án.

A legjobb a

CACAO GAEDKE

mindenütt kapható

P. W. Gaedke & Cie., Brünn és Hamburg.

Még csak rövid ideig
tart a
végkiárulás,

és a még raktáron levő áruk a

gyári árnál
is **olcsóbban** adatnak el.

KISS LAJOS

női divat és vászon üzletében, Tisza-palota.

Eladó

a Szepes pusztán 18 és $\frac{1}{2}$ nyilas területű fekete talaju földbirtok, gazdasági épületekkel és 3 szobából, konyhából, kamarából álló uri lakkkal, továbbá Batthyányi-utcán egy emeletes ház on-dódi és ujosztású szántóföldjével.

Felvilágosítást ad a tulajdonosok távolléte miatt **Dr. Nagy Lajos ügyvéd** N.-Péterfa-u. 984 sz.

Tenyész-tojások

valódi Brahma-tyukoktól drbként 15 kr. fekete, nagy fehér bubos hollandi tyukoktól drbként 25 kr. Houdans-tyuk tojás drbként 25 kr. stájer tyukoktól drbként 10 kr. ezüst paduaiak drbként 30 kr. Langshans drbként 30 kr. pulyka-tyukoktól drbként 30 kr. ezüst-Wyandottes drbként 30 kr. olasz-tyukoktól drbként 30 kr. törpe-tyukoktól drbként 30 kr. cochinchinai drbként 25 kr. erdélyi csupasznyaku drbként 20 kr. Dorking tyukoktól drbként 35 kr. Yokohama drbként 50 kr. emdeni ludtól drbként 1 frt, peking-kacsáktól drbként 20 kr. nagy fajtájú stájer kacsáktól drbként 20 kr.

Tenyész-tojásokat csak oly valódi tiszta származású állatoktól szállítok, amelyek már többször ki lettek tűntetve és jótállók minden általam küldött áruk tisztaságáról és valódi származásáról.

Max Pauly,
Köflach (Steiermark)

Eladó

a csapó és kis szappanos-ntéza 555. szám alatti jó állapotban levő ház.

Ertekezni lehet az ott lakó

tulajdonossal.

II. Magyar Osztályosorsjáték.

Huzások :

1896. február 5—8-ig, főnyer. 80.000 korona

1896. márczius 11—14-ig főny. 100.000 korona

1896. május 12—28-ig főny. 400.000 korona

és 600.000 jutalom kedvező esetben

egy millió korona
nyerhető.

Eredeti sorsjegyek az első osztályra :

1 egész 20 frt, 1 fél 10 frt, $\frac{1}{10}$ -ed 2 frt, $\frac{1}{20}$ -ad 1 frt.

Eredeti sorsjegyek

(mindhárom huzásra érvényes)

1 egész 60 frt, 1 fél 30 frt, $\frac{1}{10}$ -ed 6 frt, $\frac{1}{20}$ -ad 3 frt.

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett

a „Debreczeni ipar- és kereskedelmi bank“

Debreczen, Piacz-uteza 1829. sz. I. em.

○ Kihuzott sorsjegyek díjmentesen kifizettetnek. ○

Meghívás.

Az „**ISTVÁN**“ gőzmalom társulatnak

1896. márczius 8-án délelőtt 10 órakor

Debreczenben a városháza nagytanács-termében tartandó

Evi rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1895. évről, az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helyben hagyása, a felmentvény megadása és az 1895. évi tiszta nyereség feletti intézkedés.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazat jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazolójegyeiket az alapszabály 27-ik cikk értelmében — folyó évi márczius 6-án és 7-én délelőtt 10—12 óráig, d. u. 2—4 óráig a társulat Kossuth-utcai irodájában átvenni sziveskedjenek. A mérleg, a nyereség és a veszteség rovás márczius 1-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Debreczen, 1896. február 15.

Az igazgatóság.

Egészség

a legdrágább kincs a földön. Ez fentartható és elérhető

HOFF JÁNOS

maláta kivonat egészségi-sörével.

Az ön malát-kivonat sörét nehéz tüdőbetegségben szenvedő leányom nagyon szereti és ennek azon jó hatása van, hogy beteg gyermekemet erősíti, a mi által a köhögési rohamokat könnyen kiállja, ugyszintén észlelhető, hogy a további lesoványosodás, mely már nagyon is beállott, ki van zárva. A katharrus kiállása után erősödés és a test gyarapodása szempontjából a sör ivását folytatnia kell.

Engels, lelkész, Görlsdorf b/Seelow.

Maláta egészségi-chocolate.

Sziveskedjek ismét 5 font maláta-chocoladát küldeni, mely beteg leánykám-nál igen jó hatással volt. Ennek folytatólagos használata által remélem, hogy a gyermek erejét visszanyeri. Későbbben inni fogja maláta kivonat sörét.

Dasing, lelkész neje Teschen.

Összesített maláta kivonat.

Maláta-kivonat nőmnél igen kitünő hatással volt. Ezelőtt ájulásszerű gyengeség által gyötörtetett, mindig bágyadt és munka kedvetlen volt és ezért életunt is, úgy hogy aggodolommal voltam iránta; — most azonban erős, a gyengeség ájulással nem mutatkozott többé, dolgozik kedvvel és kitartással, a háztelendőt segédkezés nélkül tudja ellátni.

Iber, lelkész, Turnhosbach.

Maláta mell-czukorkák.

Daczára annak, hogy a 6 nagy doboz mell-czukorkát még nem használtam fel egészen, mindazonáltal chronikus köhögésem, és torokbajom és a légzési szervek bajai teljesen eltűntek és reméllem, hogy a czukorkák folytonos használata által katarrrhusom is megszűnik. Czukorkáit már gyakran ajánlottam és a jövőben is ajánlani fogom.

Drammer József, lelkész, Zegelin.

HOFF JÁNOS

cs. és kir. udvari szállító és a legtöbb Európai uralkodó udvari szállítója

Bécs, Graben, Braunerstrasse 8.

Kapható: Csanak József, Kontsek Géza, Rickl József, Pélegyházi János és Tóth Kálmán urak üzleteiben.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.